

การพัฒนาชุดการสอน เรื่อง งานเกษตรคูบ้าน กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

The Development of Instructional Packages on the Topic of Agriculture for Home
Subject Group of Career and Technology for Prathom Suksa VI Students

สมถวิล เชสูงเนิน*¹ และ พจนีย์ เสี่ยงมจิตต์**²

¹รร.อนุบาลอุบลราชธานี ต.ในเมือง อ.เมือง จ.อุบลราชธานี 34000

²คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี ต.ในเมือง อ.เมือง จ.อุบลราชธานี 34000

E-mail: somtawin_ao@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) พัฒนาชุดการสอน เรื่อง งานเกษตรคูบ้าน กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 (2) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนและหลังเรียนโดยใช้ ชุดการสอน เรื่อง งานเกษตรคูบ้าน (3) ศึกษาความพึงพอใจในการใช้ชุดการสอน เรื่อง งานเกษตรคูบ้าน กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/7 ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 โรงเรียนอนุบาลอุบลราชธานี จำนวน 45 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ชุดการสอน เรื่อง งานเกษตรคูบ้าน กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 12 ชุด แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจำนวน 40 ข้อ ซึ่งมีค่าความยากง่ายตั้งแต่ .35-.77 อำนาจจำแนกตั้งแต่ .20-.68 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .93 และแบบวัดความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการเรียนโดยใช้ชุดการสอนเรื่อง งานเกษตรคูบ้าน กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่า t

ผลการวิจัยพบว่า

1. ชุดการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่อง งานเกษตรคูบ้าน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาให้นักเรียนมีความรู้และทักษะเกี่ยวกับงานเกษตร คูบ้านและชุดการสอนมีประสิทธิภาพเท่ากับ 83.82/83.05
2. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนโดยใช้ชุดการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่อง งานเกษตรคูบ้าน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
3. นักเรียนมีความพึงพอใจต่อชุดการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่อง งานเกษตรคูบ้าน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 อยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ: ชุดการสอน งานเกษตรคูบ้าน กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

Abstract

The purposes of this research were to develop instructional packages on the topic of agriculture for home subject group of career and technology for Prathom Suksa 6 students based on the standardized criteria of 80/80, to compare the students' learning achievement before and after using the packages, and to study the students' satisfaction on using the packages. The sample used in the study was of 45 Prathom Suksa 6 students in the second semester, academic year 2012 of Anubanubonnratchatani School,

under the jurisdiction of Ubon Ratchatani Educational Service Area Office 1, gained by a multistage Random sampling. A one group pretest posttest design was used for the study. The instruments included 12 instructional packages, the learning achievement test of multiple choices with 40 items. The difficulty indices of the test ranged from .35-.77, the discrimination indices ranged from .20-.68 and the reliability value was .93. The questionnaire for students' satisfaction on using the packages was also employed. The data were analyzed by using percentage, mean, standard deviation, and t-test.

The research findings were as follows:

1. The developed packages aimed to improve cognitive knowledge and practical skills on agriculture for home and were efficient since the criteria were found at 83.82/83.05 which exceeded the criteria of 80/80.
2. The students' achievement after using the packages was significantly higher than that before using the packages at the .01 level of significance.
3. The students' satisfaction on using the packages was at the highest level.

Keywords: Instructional Package, Agriculture for Home, Career and Technology Subject Group, Prathom Suksa 6 (Grade 6)

บทนำ

กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี เป็นสาระที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนแบบองค์รวม เน้นการนำเอา เทคโนโลยีจากภูมิปัญญาพื้นบ้าน ภูมิปัญญาไทย และ เทคโนโลยีสากลมาใช้และประยุกต์ใช้ในการดำรงชีวิต ในครอบครัวและสังคมและงานเพื่อการประกอบอาชีพ ซึ่ง เมื่อผู้เรียนได้รับการฝึกฝนตามกระบวนการเรียนรู้ของกลุ่ม สาระการเรียนรู้ การงานอาชีพและเทคโนโลยีแล้ว ผู้เรียน จะได้รับการปลูกฝังและพัฒนาให้มีคุณภาพ และ ศีลธรรม การเรียนรู้จากการทำงานและการแก้ปัญหาของกลุ่มสาระ การเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยีจึงเป็นการเรียนรู้ที่ เกิดจากการบูรณาการความรู้ ความสามารถ ทักษะ และ ความดีที่หลอมรวมกันจนก่อให้เกิดเป็นคุณลักษณะของ ผู้เรียนตามมาตรฐานการเรียนรู้ ตามตัวชี้วัดที่กำหนด (กระทรวงศึกษาธิการ 2551: 33) ปัจจุบันได้มีการนำ เทคโนโลยีต่างๆ เข้ามามีส่วนเสริมหรือสนับสนุนการเรียน การสอนอย่างกว้างขวาง

ชุดการสอน คือเทคโนโลยีทางการศึกษาอีก รูปแบบหนึ่งที่ทำให้ผู้เรียนศึกษาเนื้อหาและปฏิบัติการด้วย ตนเองตามความสามารถเป็นรายบุคคล เพื่อให้บรรลุจุด ประสงค์ที่กำหนดไว้ โดยใช้สื่อและกิจกรรมหลายชนิด ประกอบกันตามความเหมาะสม เพื่อฝึกให้นักเรียนมี ความรับผิดชอบในการเรียนของตนเอง มีระเบียบวินัย มีความซื่อสัตย์ ครูเป็นผู้ให้คำแนะนำช่วยเหลือ มีการนำ หลักการทางจิตวิทยามาใช้ประกอบในการเรียน เพื่อส่งเสริม

ให้ผู้เรียนได้รับความสำเร็จในการจัดการเรียนการสอนกลุ่ม สาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี เพื่อให้ผู้ บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ จะต้องจัดกระบวนการเรียนการสอน ใหม่ โดยมีนวัตกรรมชุดการสอน มาเป็นตัวกลางในการ จัดการเรียนการสอน เพราะการสร้างสื่อ หรือนวัตกรรม ชุดการสอนเข้ามาใช้ในการเรียนการสอน จะช่วยให้นักเรียน ได้พัฒนาทักษะด้านการอ่านคิดวิเคราะห์ การปฏิบัติงาน และได้รับประสบการณ์ใหม่ๆ ที่จะนำไปสู่การเรียนรู้ที่ดีขึ้น การจัดการเรียนการสอนงานเกษตรซึ่งเป็นเนื้อหาสาระหนึ่ง ในกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ที่โรงเรียนประถมศึกษาส่วนใหญ่เลือกสอนและผู้วิจัย เลือกมาศึกษา เพราะงานเกษตรเป็นหัวใจสำคัญของการ พัฒนาชนบท นักเรียนสามารถนำความรู้จากงานเกษตร ไปเป็นพื้นฐานในการประกอบอาชีพ ส่งเสริมฐานะความเป็น อยู่ให้ดีขึ้น ตามแนวพระราชดำริเกษตรพอเพียงของ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มีจิตสำนึกในการใช้พลังงาน ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม ในการทำงานเพื่อการดำรงชีวิต และครอบครัว แต่จากผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET ปีการศึกษา 2553 และปีการศึกษา 2554 ของ นักเรียนที่เรียนในสาระการงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษา ปีที่ 6 โรงเรียนอนุบาลอุบลราชธานี ปีการศึกษา 2553 และปีการศึกษา 2554 พบว่าระดับ คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาพรวมยังต่ำกว่าเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนดไว้ คือ ร้อยละ 65 ซึ่งคะแนน

เฉลี่ยที่ได้จาก ผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน ปีการศึกษา 2553 คือ 59.25 และ 62.09 ในปีการศึกษา 2554 ตามลำดับ (สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ 2554: 8) จากผลของคะแนนการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน ดังนั้นการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอน เพื่อแก้ปัญหาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำของนักเรียน จึงเป็นเรื่องจำเป็นต้องแก้ไขอย่างยิ่ง สถานศึกษาควรให้ความสำคัญต่อการพัฒนากระบวนการสอนโดยมีนวัตกรรมต่างๆ มาใช้พัฒนาการเรียนการสอน และเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนจะมีการพัฒนาขึ้นหรือไม่ ซึ่งถือเป็นบทบาทหน้าที่ของครูผู้สอนโดยตรง

จากปัญหาผลการเรียนในวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า ระดับคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาพรวมยังต่ำกว่าเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนดไว้จากผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน จากปัญหาความสำคัญดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจอย่างยิ่งที่จะแก้ปัญหา และพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ในกลุ่มสาระการงานอาชีพและเทคโนโลยี สาระการเรียนรู้ที่ 1 มาตรฐานที่ 1.1 หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง งานเกษตรคูบ้าน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ชุดการสอน เพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะพื้นฐานสำคัญในการเรียนรู้ ช่วยกระตุ้นความสนใจของผู้เรียน ช่วยสร้าง ความเข้าใจให้ชัดเจน เกิดการเรียนรู้ได้เร็วขึ้น และเป็นความรู้ที่คงทน เป็นคู่มือในการสอนที่ดีของครูผู้สอน และเป็นเอกสารสำหรับการค้นคว้าของนักเรียน โดยจัดกระบวนการเรียนการสอนอย่างเป็นกระบวนการที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียน ได้พัฒนาสมรรถนะสำคัญและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน และนำไปสู่การพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพในการศึกษาต่อและประกอบอาชีพต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาชุดการสอนเรื่อง งานเกษตรคูบ้าน กลุ่มสาระการงานอาชีพและเทคโนโลยีสำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้ชุดการสอนเรื่อง งานเกษตรคูบ้าน กลุ่มสาระ การงาน อาชีพและเทคโนโลยี ก่อนเรียนและหลังเรียน ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ด้วยชุดการสอน เรื่อง งานเกษตรคูบ้าน กลุ่มสาระการงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร

ประชากรในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ทำการศึกษากับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 โรงเรียนประถมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ เครือข่ายเมือง 1 อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 จำนวน 3 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนอนุบาลอุบลราชธานี จำนวน 9 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 420 คน โรงเรียนอุบลวิทยาคม จำนวน 8 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 380 คน โรงเรียน มูลนิธิวัดศรีอุบลรัตนศาสดาราม จำนวน 8 ห้องเรียน จำนวน นักเรียน 350 คน รวม 1,150 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/7 โรงเรียนอนุบาลอุบลราชธานี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 จำนวน 45 คน ได้มาโดยการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multistage Random Sampling) โดยแบ่งประชากรทั้งหมดออกเป็น ชั้นหรือกลุ่มก่อน แล้วจึงสุ่มกลุ่มตัวอย่าง สำหรับเป็นห้องทดลองหาประสิทธิภาพชุดการสอนและเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยชุดการสอน ซึ่งมีลำดับขั้นการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1. สุ่มโรงเรียนในเครือข่ายสถานศึกษาเมือง 1 สถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ ซึ่งมีบริบทใกล้เคียงกัน จำนวน 3 โรงเรียน และสุ่มอย่างง่ายโดยวิธีการจับสลากได้โรงเรียน อนุบาลอุบลราชธานี

2. สุ่มห้องเรียน โรงเรียนอนุบาลอุบลราชธานี ซึ่งมีจำนวน 9 ห้องเรียน และสุ่มอย่างง่ายโดยวิธีการจับสลากได้ ห้องเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/7

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปรต้น ได้แก่ ชุดการสอนและการสอนโดยใช้ชุดการสอน เรื่อง งานเกษตรคูบ้าน กลุ่มสาระการงานอาชีพและเทคโนโลยีสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ตัวแปรตาม ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความพึงพอใจ

ขอบเขตเนื้อหาแนวคิดทฤษฎีที่ใช้ในการวิจัย

เนื้อหาที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง งานเกษตรหมู่บ้าน กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตามหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนอนุบาลอุบลราชธานี แบ่งเนื้อหาออกเป็น 3 สาระการเรียนรู้ 12 ชุดการสอน ดังนี้

สาระการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง ไม้ดอกไม้ประดับและผักสวนครัวจำนวน 4 ชุด

สาระการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง การขยายพันธุ์พืชจำนวน 4 ชุด

สาระการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง สัตว์เลี้ยงแสนรัก จำนวน 4 ชุด

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ชุดการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษา ปีที่ 6 ซึ่งได้แบ่งตามเนื้อหาและคาบเวลาออกเป็นชุดย่อยๆ จำนวน 12 ชุด และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแบบ 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ มีความยากง่าย ตั้งแต่ .35-.77 ค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ .20-.68 ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .93 และแบบวัดความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการเรียนโดยใช้ชุดการสอนเรื่อง งานเกษตรหมู่บ้าน กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองจัดกิจกรรมการเรียนรู้และเก็บข้อมูล ดังนี้

1. จัดเตรียมชุดการสอน เรื่อง งานเกษตรหมู่บ้าน กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ และสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2. ทดสอบก่อนเรียน (Pre-test) เป็นการทดสอบก่อนเรียนทั้งรายวิชาโดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ผลิตและพัฒนามาแล้ว จำนวน 40 ข้อ มาทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างก่อน แล้วบันทึกคะแนนเป็นรายบุคคล

3. ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน สอนด้วยชุดการสอนโดยปฏิบัติตามขั้นตอนที่กำหนดในแผนการจัดการเรียนรู้ บันทึกคะแนนการทำกิจกรรมในแต่ละชุดการสอนเป็นรายบุคคล

4. ทดสอบหลังเรียนทั้งรายวิชา (Post-test) เมื่อดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเสร็จเรียบร้อยแล้ว ทั้ง 12 ชุด ได้ทำการทดสอบหลังเรียนโดยใช้แบบทดสอบ

วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จำนวน 40 ข้อ เช่นเดียวกับที่ใช้สอบก่อนเรียนบันทึกผลการสอบไว้เป็นรายบุคคล

5. เมื่อสิ้นสุดการเรียนรู้ด้วยชุดการสอนรายบุคคล ทั้ง 12 ชุดแล้ว ให้นักเรียนทำแบบวัดความพึงพอใจต่อชุดการสอน เรื่องงานเกษตรหมู่บ้าน กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล แล้วนำมาวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. วิเคราะห์หาประสิทธิภาพของชุดการสอนเรื่องงานเกษตรหมู่บ้าน กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยนำคะแนนของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่ได้จากการทำกิจกรรมการเรียนรู้ในแต่ละชุดการสอนทั้ง 12 ชุด มารวมกันแล้วหาค่าเฉลี่ยร้อยละ เทียบกับคะแนนที่ได้จากการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน ของนักเรียนทุกคนมาหาค่าเฉลี่ยร้อยละ ซึ่งผู้วิจัย ได้กำหนดเกณฑ์มาตรฐานประสิทธิภาพ 80/80 โดยใช้สูตร E1/E2 (ไชยยศ เรืองสุวรรณ 2550: 129)

2. วิเคราะห์เปรียบเทียบคะแนนการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้ชุดการสอนของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สถิติการทดสอบค่า t (t-test) แบบ Dependent (บุญชม ศรีสะอาด 2545: 112) และใช้โปรแกรมคำนวณคอมพิวเตอร์

3. วิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดการสอน เรื่อง งานเกษตรหมู่บ้าน กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

สรุปผลการวิจัย

การพัฒนาชุดการสอน เรื่อง งานเกษตรหมู่บ้าน กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สรุปผลได้ ดังนี้

1. ได้ชุดการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ใช้เวลาเรียนตามเนื้อหา 12 ชั่วโมง มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาให้นักเรียนมีความรู้และทักษะเกี่ยวกับงานเกษตรหมู่บ้านและชุดการสอนมีประสิทธิภาพเท่ากับ 83.82/83.05 ซึ่งมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ที่ตั้งไว้

2. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้ชุดการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้

การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่าคะแนนเฉลี่ยของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดการสอน เรื่อง งานเกษตรหมู่บ้าน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยชุดการสอน เรื่อง งานเกษตรหมู่บ้าน กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.87 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ

อภิปรายผลการวิจัย

1. จากการสร้างชุดการสอน เรื่อง งานเกษตรหมู่บ้าน กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า ชุดการสอนมีประสิทธิภาพ 83.82/83.05 สูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่ตั้งไว้ 80/80 ผลการศึกษาครั้งนี้เนื่องมาจาก

1.1 ชุดการสอนที่นำมาเป็นเครื่องมือในการทดลองนั้น เป็นชุดการสอนที่สร้างขึ้นมาอย่างเป็นระบบ สอดคล้องกับเนื้อหาวิชา และจุดมุ่งหมายของหลักสูตร เหมาะสมกับความสามารถของผู้เรียน เรียงลำดับขั้นตอนการจัดกิจกรรมที่ชัดเจน เพื่อช่วยให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง ชุดการสอนที่สร้างขึ้นนี้มีกระบวนการสร้างที่ศึกษาปัญหาจากสภาพของผู้เรียน และได้ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญ ก่อนที่จะนำไปทดสอบประสิทธิภาพทั้งแบบหนึ่งต่อหนึ่ง และแบบกลุ่มย่อย จนทำให้ชุดการสอน เรื่อง งานเกษตรหมู่บ้าน สามารถพัฒนาเรียนรู้ได้ตรงตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับ บุญเกื้อ ควรหาเวช (2543: 47-48) สุวิทย์ คำมูลและสุนันทา สุนทรประเสริฐ (2550: 103) ที่กล่าวถึงการพัฒนาชุดการสอนที่มีขั้นตอนการสร้างและพัฒนาในรูปแบบเดียวกันกับผู้วิจัยสร้างขึ้นจึงเป็นหลักประกันได้ว่า นักเรียนที่เรียนจากชุดการสอนนี้ จะสามารถเกิดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.2 การสร้างชุดการสอนมีความต่อเนื่องกันตามลำดับจากง่ายไปหายาก การแบ่งชุดการสอนออกเป็นชุดๆ เพื่อให้นักเรียน ได้เรียนรู้ง่ายขึ้น ซึ่งทำให้ชุดการสอน เรื่อง งานเกษตรหมู่บ้าน กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่ตั้งไว้ 80/80 ซึ่งสอดคล้องงานวิจัยของ นิยมรัตน์ แตรบรรเลง (2551: บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยพัฒนาชุดการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ

และเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการวิจัยพบว่า ชุดการสอนมีประสิทธิภาพ 82.78/84.17 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 80/80 ดังนั้น ชุดการสอน เรื่อง งานเกษตรหมู่บ้าน กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีประสิทธิภาพ 83.82/83.05 สูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน ที่กำหนด 80/80 สอดคล้องกับงานวิจัยที่ได้กล่าวมาแล้ว สามารถนำไปใช้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้เกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ได้

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยชุดการสอน เรื่อง งานเกษตรหมู่บ้าน กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีคะแนนเฉลี่ยจากการทดสอบหลังเรียนสูงกว่าการทดสอบก่อนเรียน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยที่นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น ทั้งนี้เนื่องมาจากการเรียนรู้โดยใช้ชุดการสอนเรื่อง งานเกษตรหมู่บ้าน กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เริ่มต้นจากง่ายไปหายาก และดำเนินไปตามลำดับขั้นตอนอย่างต่อเนื่อง ทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ตามลำดับขั้นซึ่งจะช่วยให้การเรียนการสอนได้ผลสมบูรณ์ นักเรียนได้รับความรู้พร้อมๆ กับการปฏิบัติ ไปทีละน้อยทำให้เข้าใจ และปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง ครูเป็นผู้จัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่ดีให้แก่ นักเรียน มีการแสดงผลย้อนกลับ ทำให้นักเรียนเกิดความเข้าใจและจดจำเนื้อหาได้ นอกจากนั้นมีการกระบวนการเรียนการสอนดำเนินไปตามลำดับขั้นตอน และเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ทำกิจกรรมด้วยตนเอง มีความท้าทายความสามารถในการเรียนรู้ และสามารถตรวจสอบทราบผลการเรียนรู้ของตนเองได้ทันที เมื่อจบบทเรียน นักเรียนก็จะเกิดความภาคภูมิใจ ซึ่งเป็นการจูงใจให้นักเรียนสนใจและตั้งใจเรียนมากขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุจิตรา ทิพย์สุข (2551: บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยพัฒนาชุดการสอน กลุ่มสาระ การงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่อง อาหารพื้นเมือง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้ชุดการสอนที่มีประสิทธิภาพ 4 ชุด ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับงานวิจัยของ ขวัญใจ วงษาเสนา (2554: บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยพัฒนาชุดการสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่อง เสื้อผ้าที่สวมใส่ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้ชุดการสอน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 ดังนั้น ชุดการสอน เรื่อง งานเกษตรหมู่บ้าน ช่วยให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

สอดคล้องกับงานวิจัยที่ได้กล่าวมาแล้ว

3. ความพึงพอใจของนักเรียนหลังเรียนโดยใช้ชุดการสอน เรื่อง งานเกษตรคู่บ้าน กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่านักเรียนที่เรียนโดยใช้ชุดการสอนเรื่อง งานเกษตรคู่บ้าน กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้น พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 6/7 โรงเรียนอนุบาลอุบลราชธานี มีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยชุดการสอน เรื่องงานเกษตรคู่บ้าน กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.87 เนื่องจาก ชุดการสอน เรื่องงานเกษตรคู่บ้าน กลุ่มสาระการเรียนรู้ การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีความยากง่าย มีสีสันสวยงาม มีรูปภาพประกอบที่เหมาะสม นอกจากนี้การจัดการเรียนการสอนโดยใช้ชุดการสอน เป็นการจัดการประสบการณ์ที่แปลกใหม่ที่นักเรียนยังไม่คุ้นเคยมากนัก เพราะส่วนใหญ่เรียนจากครูเป็นสำคัญ แต่ชุดการสอนนี้เน้นให้ผู้เรียนแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง จึงทำให้ผู้เรียน มีความตื่นตัว กระตือรือร้น สนุกสนานในการเรียน ผู้เรียนจึงไม่เกิดความเบื่อหน่าย ซึ่งมีความสอดคล้องกับผลการศึกษาของ อมร สนิมคำ (2550: บทคัดย่อ) ได้พัฒนาและใช้ชุดการสอนงานเกษตร กลุ่มสาระการงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจการเรียนด้วยชุดการสอนงานเกษตร กลุ่มสาระการงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 2.80 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ รุ่งภา รัตนพันธ์ (2550: บทคัดย่อ) ได้พัฒนาชุดการสอนวิชาเกษตร กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนด้วยชุดการสอนที่พัฒนาขึ้นในระดับมากที่สุด

ข้อเสนอแนะ

1. ในการจัดการเรียนรู้ด้วยชุดการสอน เรื่อง งานเกษตรคู่บ้าน กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ครูควรศึกษาและเตรียมทดลองปฏิบัติด้วยตนเองก่อน เพื่อให้เกิดความพร้อมในการจัดการเรียนการสอนที่ต้องลงมือปฏิบัติ
2. ครูผู้สอนต้องคอยให้กำลังใจนักเรียนและควรให้นักเรียนได้อภิปรายซักถาม ระหว่างการปฏิบัติกิจกรรม

เพื่อให้เกิดความเข้าใจมากขึ้น ซึ่งจะทำให้บรรยากาศ ในการเรียนเป็นกันเองและมีความสุขในการเรียน

3. ควรนำรูปแบบของชุดการสอน เรื่อง งานเกษตรคู่บ้าน ไปใช้ในรายวิชาและในระดับชั้นต่างๆ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนการสอนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

4. ควรพัฒนาชุดการสอนในรูปแบบการเรียนรู้โดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ในการพัฒนาการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่องงานเกษตรคู่บ้านของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

5. ควรเปรียบเทียบความคงทนในการเรียนของผู้เรียนโดยใช้ชุดการสอน เรื่อง งานเกษตรคู่บ้าน กับวิธีการเรียนแบบอื่นๆ เพื่อเป็นการพัฒนาคุณภาพในการจัดการเรียนการสอน

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยนี้สำเร็จได้ ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์พนัญญ์ เสี่ยงมจิตรต์ ซึ่งได้ให้ความช่วยเหลือเอาใจใส่เป็นอย่างดีให้ข้อคิด ข้อเสนอแนะ คำแนะนำ ตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ โดยละเอียดตั้งแต่ต้นจนเสร็จสมบูรณ์ และช่วยเหลือในการปรับปรุงเครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้

เอกสารอ้างอิง

- ขวัญใจ วงษาเสนา. การพัฒนาชุดการสอน เรื่อง เสื้อผ้าที่สวมใส่ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี, 2554.
- ไชยยศ เรืองสุวรรณ. การพัฒนาโปรแกรมบทเรียน. มหาสารคาม: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2550.
- ทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ, สถาบัน. รายงานผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ. ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 (อัตรานา), 2554.
- นิยมรัตน์ แตรบรรเลง. การพัฒนาชุดการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 6 วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี, 2551.

บุญเกื้อ ครอบหาเวช. นวัตกรรมการศึกษา. กรุงเทพฯ: เจริญ
วิทย์การพิมพ์, 2543.

บุญชม ศรีสะอาด. การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 3.
กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น, 2545.

รุ่งนภา รัตนพันธ์. การพัฒนาชุดฝึกทักษะวิชางานเกษตร
กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและ
เทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา
ปีที่ 5. สกลนคร: โรงเรียนบ้านถ่อน (คุรุราษฎร์
สามัคคี), 2550.

สุจิตรา ทิพย์สุข. การพัฒนาชุดการสอน กลุ่มสาระการ
เรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่อง อาหาร
พื้นเมืองอีสาน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา
ปีที่ 6. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี, 2551.

อมร สนิมคำ. การพัฒนาและการใช้ชุดการสอนงาน
เกษตรกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและ
เทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา
ปีที่ 6. อุตรธานี: โรงเรียนบ้านท่าเวียงคำ, 2550.

